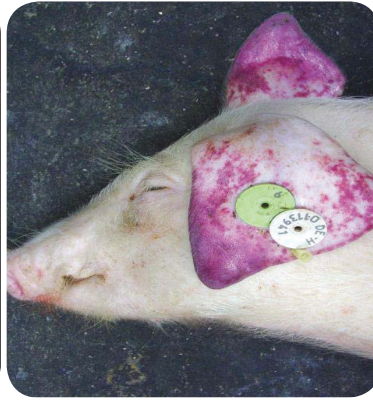
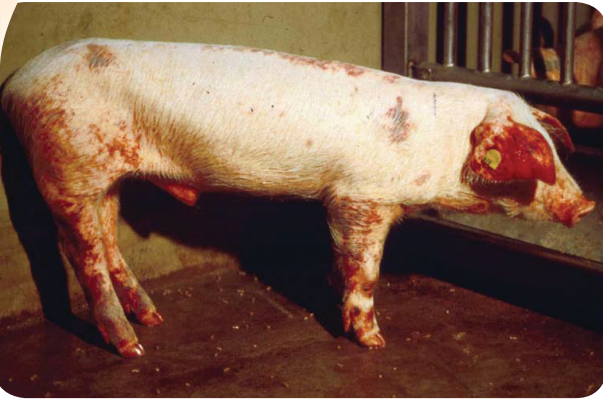

Afrikkalainen sikarutto (ASF) leviää Euroopassa - varaudu!

Afrikkalainen sikarutto (African Swine Fever, ASF) on helposti leviävä, viruksen aiheuttama sikojen, villisikojen sekä mini- ja mikrosikojen verenvuotokuume tauti. ASF-virukseen ei ole olemassa rokotetta eikä hoitokeinoa. Afrikkalainen sikarutto ei tartu ihmiseen.

Afrikkalaista sikaruttoa esiintyy yleisesti Afrikassa. Vuonna 2007 tauti levisi Georgiaan, todennäköisesti Afrikasta tulleen laivan ruokajätteen mukana. Sen jälkeen ASF on levinnyt mm. Venäjälle, Ukrainaan, Valko-Venäjälle ja vuonna 2014 EU-maihin Puolaan, Liettuaan, Latviaan ja Viroon. Euroopan alueella afrikkalaista sikaruttoa on ollut Sardiassa vuodesta 1978 lähtien. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole koskaan todettu Suomessa.

OIREET

- ▶ äkillinen kuolema ilman edeltäviä oireita
- ▶ **korkea kuume (40.5–42°C)**, apaattisuus
- ▶ ihon punoitus, verenpurkaumat iholla
- ▶ ruokahaluttomuus, oksentelu, (verinen) ripuli, ummetus
- ▶ ontuminen, takajalkojen jäykkyys, horjuminen, vapina tai kouristukset
- ▶ silmä- ja sierainvuoto
- ▶ luomiset
- ▶ kuolleisuus jopa 100 %, kooma, kuolema 1–7 vrk:ssa
- ▶ sairastuneiden määrä voi vaihdella ja oireet voivat olla myös lievempiä

Tavallisin aika tartunnasta oireiden ilmaantumiseen on 3-15 vuorokautta.

MILLOIN ON SYYTÄ EPÄILLÄ

- ▶ sioilla on afrikkalaisen sikaruton oireita
- ▶ sikoja kuolee äkillisesti tai sairastuu lyhyen ajan sisällä
- ▶ sioilla on kuumeinen suolisto- tai hengitystiesairaus, johon antibioottihoito ei tehoa
- ▶ luonnosta löytyy kuollut villisika tai useita kuolleita villisikoja
- ▶ villisiialla on ollut sairauden oireita ennen kaatoa
- ▶ villisiassa havaitaan suolistamisen yhteydessä normaalista poikkeavaa verekkyyttä

AVAUSLÖYDÖKSET

- ▶ yleistynyt verekkyyks elimissä ja koko ruhossa
- ▶ verensekaista nestettä rinta- ja vatsaontelossa
- ▶ perna ja imusolmukkeet ovat tummia, suurentuneita ja hauraita
- ▶ verenpurkaumia elimissä ja ruoansulatuskanavan limakalvoilla

ASF-VIRUSTA ERITTYY KAIKKIIN SAIRASTUNEEN SIAN ERITTEISIIN.

Viruksen säilymiseen tartuntavaarallisena vaikuttavat mm. lämpötila, pH, kosteus ja UV-säteilyn määrä. Virus säilyy:

- ▶ veressä ja elimissä (+4 °C) 18 kk
- ▶ ulosteessa ja virtsassa (+20 °C) n. 2 vkoa, (+4 °C) useita kuukausia
- ▶ kuolleen sian ruhossa ja sivutuotteissa useita kuukausia
- ▶ lämpökäsittämättömissä sianlihatuotteissa useita kuukausia, jopa vuoden
- ▶ pakastetussa lihassa useita vuosia

TOIMENPITEET EPÄILTÄESSÄ

- ▶ Ota viipymättä yhteyttä alueen kunnaneläinlääkäriin.
- ▶ noudata kunnaneläinlääkäriin antamia ohjeita puhdistuksesta ja desinfektiosta
- ▶ pese ja puhdistauta autosi
- ▶ liota käyttämäsi vaatteita desinfiointiliuoksessa ja pese ne pesuohjeen mukaisessa korkeimmassa lämpötilassa
- ▶ puhdistauta ja pese käyttämäsi varusteet ja tarvikkeet näkyvästä liasta
- ▶ desinfioi pitämällä kuumassa saunassa (vähintään 30 min + 60 °C) tai desinfiointiaineliuoksella (esim. Virkon S 1 % liuoksena tai 2 % hypokloriittiliuos). Noudata valmistajan antamia ohjeita. Desinfiointiaineita saa mm. apteekkeista tai maatalouskaupoista.
- ▶ peseydy ja käy saunassa
- ▶ älä vieraile sikatiloilla tai osallistu villisikojen ruokintaan tai metsästyksen 48 tuntiin

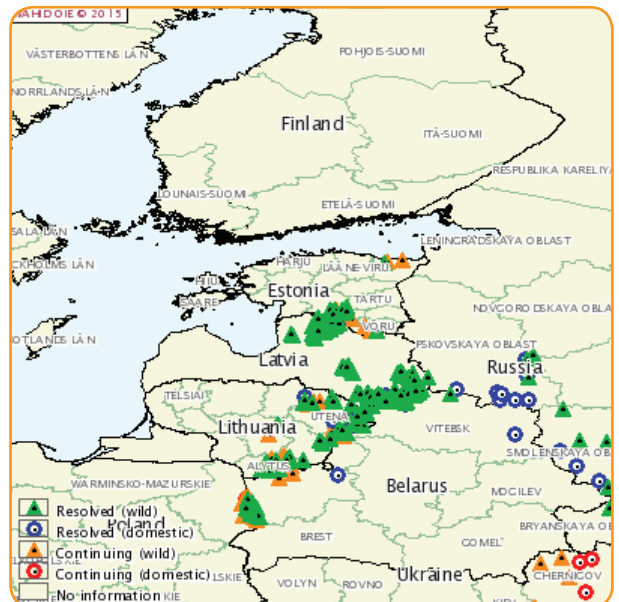
LEVIÄMINEN

Suoraan

- ▶ tartunnan saaneista sioista terveisiin sikoihin, jopa ennen oireiden alkamista
- ▶ kuolleista villisioista

Epäsuorasti

- ▶ tartunnan saaneen eläimen lihan, lihatuotteiden, sivutuotteiden ja käsittelemättömien metsästysmuistojen välityksellä. *Afrikkalaisen sikaruton takia määrättyt tuliaisten tuontirajoitukset tulee huomioida palattaessa maista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa.*
- ▶ ruokajätteestä, jossa on tartunnan saaneen sian lihaa. *EU-maissa on kiellettyä syöttää ruokajätteitä tuotantoeläimille.*
- ▶ viruksen saastuttamien välineiden, vaatteiden, rehun, kuivikkeiden, kuljetusvälineiden ja elintarvikkeiden välityksellä.

OIE:n kartta ASF -tautilanteesta Suomen lähialueella 2015